

Tab. 17. Zestawienie gatunków podlegających ochronie gatunkowej na gruntach Nadleśnictwa

Grupa organizmów	Gatunki objęte ochroną ścisłą	Gatunki objęte ochroną częściową	Razem	Gatunki wymienione w załącznikach Dyrektyw EU*
1	2	3	4	5
Widłaki	-	2	2	-
Mchy	-	4	4	-
Rośliny naczyniowe	7	10	17	-
Owady	1	8	9	1
Pijawki	-	1	1	-
Ślimaki	1	1	2	-
Płazy	7	5	12	12
Gady	-	5	5	2
Ptaki	126	7	133	40
Ssaki	7	14	21	7

*Gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej

a) Rośliny chronione

Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzono stanowiska **23** gatunków roślin objętych prawną ochroną, w tym: **7** – ścisłą, **16** – częściową.

Tab. 18. Gatunki roślin chronionych występujące na gruntach Nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Lokalizacja: oddział, pododdział 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
WIDŁAKI				
1.	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>		3	PL cz CL – NT
2.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>		59	PL cz CL – NT
			7	
			3	

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Lokalizacja: oddział, pododdział 1 – Wierchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
MSZAKI				
1.	Gajnik lśniący <i>Hylacomnium splendens</i>	Brak szczegółowych danych. Występuje w d- stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	-	PL cz
2.	Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i>	Brak szczegółowych danych. Występuje w d- stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	-	PL cz
3.	Widłoząb kędzierzawy <i>Dicranum polysetum</i>	Brak szczegółowych danych. Występuje w d- stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	-	PL cz
4.	Widłoząb miotłowy <i>Dicranum scoparium</i>	Brak szczegółowych danych. Występuje w d- stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.	-	PL cz
ROŚLINY NACZYNIOWE				
1.	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	1	65	PL cz
		2	1	
		3	1	
2.	Bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i>	1	5	PL cz
3.	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	1	113	PL cz PCKR VU
		2	33	
		3	25	

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Lokalizacja: oddział, pododdział 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
4.	Dziewięcśl bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i>	2	2	PL cz
5.	Gruszyca – rodzaj <i>Pyrola</i> ssp.	1	1	PL cz
6.	Grzybień białe <i>Nymphaea alba</i>	1	2	PL cz
		2	1	
7.	Jarzab brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	1	1	PL ś (3)
		2	6	
		3	4	
8.	Jarzab szwedzki <i>Sorbus intermedia</i>	3	10	PL ś (3) PCKR EN
9.	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	1	7	PL cz
10.	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	1	2	PL ś
		2	1	
		3	3	
11.	Mącznica lekarska <i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	1	1	PL ś PCKR NT
12.	Rosiczka – rodzaj <i>Drosera</i> ssp	1	6	PL ś
		2	5	
		3	1	
13.	Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	3	2	PL ś (2) (3) PCKR EN
14.	Sasanka wiosenna <i>Pulsatilla vernalis</i>	2	1	PL ś (1) PCKR EN
15.	Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	2	1	PL cz
		3	1	
16.	Wawrzynek wilczełyko <i>Daphne mezereum</i>	1	4	PL cz
		2	26	
		3	1	
17.	Zawilec wielkokwiatowy <i>Anemone sylvestris</i>	3	1	PL cz

Objaśnienia:

PL – Prawo krajowe:

– dla widłaków, mszaków i roślin naczyniowych – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, Nr 1409); ś – gatunek objęty ochroną ścisłą, cz – gatunek objęty ochroną częściową; (1) – gatunki wymagające ochrony czynnej; (2) – gatunki, których dotyczy zakaz transportu okazów gatunków dziko żyjących, zgodnie z §6 ust. 1 pkt 6 Rozporządzenia oraz nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 ust. pkt 3; (3) – gatunki, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1;

PCL – Polska Czerwona Lista paprotników i roślin kwiatowych (IOP, 2016). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki krytycznie zagrożone, EN – gatunki zagrożone, VU – gatunki narażone na wyginięcie, NT – gatunki bliskie zagrożenia, DD – gatunki, których stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku danych;

CLP – Czerwona Lista Porostów w Polsce (2006). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki krytycznie zagrożone, EN – gatunki wymierające, VU – gatunki narażone, NT – gatunki bliskie zagrożenia.

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (2014). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki krytycznie zagrożone, EN – gatunki zagrożone, VU – gatunki narażone, NT – gatunki bliskie zagrożenia.

Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzono również występowanie nierozpoznanych gatunków z rodzaju chrobotek oraz torfowiec.

Chrobotki bez rozpoznania konkretnego gatunku występują w oddz.:

- obr. Wierzchlas (32 wydz.)
- obr. Zamrzenica (1 wydz.)

Torfowce bez określenia gatunku występują w

- obr. Wierzchlas (12 wydz.) obr. Zamrzenica (3 wydz.), obr. Świekatówko (1 wydz.)

Występowanie roślin chronionych uwidocznione zostało w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Pospolite gatunki mszaków (gajnik lśniący, rokitnik pospolity, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy), które nie były szczegółowo zinwentaryzowane, nie zostały oznaczone na mapach.

Fot. 10. Cis pospolity
(Fot. N-ctwo Żamrzenica)

b) Zwierzęta chronione

Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono występowanie **183** gatunków zwierząt objętych prawną ochroną, w tym: **9 owadów, 1 pijawki, 2 ślimaków, 12 płazów, 5 gadów, 133 ptaków i 21 ssaków.**

Dane odnośnie szczegółowej lokalizacji części gatunków zaewidencjonowanych (w tabeli wyszczególnionych kolorem) wprowadzono do opisów taksacyjnych i naniesiono na odpowiednią mapę tematyczną. Pozostałe gatunki ujęto w tabeli na podstawie obserwacji prowadzonych w systemie ciągłym. Dla gatunków niewystępujących powszechnie na terenie Nadleśnictwa określono optymalne biotopy.

Tab. 19. Gatunki zwierząt chronionych na gruntach Nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1-Wierzchlas 2-Zamrzenica 3-Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
BEZKRĘGOWCE			

OWADY			
1.	Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i>	Gatunek spotykany na większości gruntów Nadleśnictwa	PL cz

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
2.	Biegacz leśny <i>Carabus sylvestris</i>	Gatunek spotykany na większości gruntów Nadleśnictwa.	PL cz
3.	Biegacz pomarszczony <i>Carabus intricatus</i>	Wilgotne lasy mieszane i liściaste.	PL cz
4.	Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i>	Gatunek spotykany na większości gruntów Nadleśnictwa.	PL cz
5.	Biegacz zielonożłoty <i>Carabus auronitens</i>	Gatunek spotykany na większości gruntów Nadleśnictwa.	PL cz
6.	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Występuje na terenach podmokłych – wilgotne łąki, torfowiska niskie. Rośliną żywicielską gąsienic jest rdest węzownik.	ś, (1) PL PCZK - LC zał. II i IV DS Czerwona lista IUCN - EN
7.	Tęcznik mniejszy <i>Calosoma inquisitor</i>	Lasy liściaste i mieszane, parki, ogrody, sady, gdzie przebywa na drzewach, krzewach i w warstwie podszytu.	PL cz
8.	Trzmieł leśny <i>Bombus pratorum</i>	Gatunek spotykany w świetlistych drzewostanach, głównie przy otwartych poboczach dróg leśnych.	PL cz
9.	Trzmieł rudy <i>Bombus pascuorum</i>	Gatunek spotykany w widnych, rzadkich lasach, jak i na terenach otwartych.	PL cz

PIJAWKI

1.	Pijawka lekarska <i>Hirudo medicinalis</i>	Gatunek spotykany w rzekach, jeziorach i stawach na terenie Nadleśnictwa.	PL cz, (4) Czerwona lista IUCN - NT
----	---	---	--

ŚLIMAKI

1.	Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Wilgotne łąki, często na pograniczu z trzcinowiskami czy turzycowiskami. Występuje również na obrzeżach bagien i zbiorników wodnych, w oddz.: 1 – 210m.	PL ś DS zał. II Czerwona lista IUCN - NT
----	---	---	--

2.	Ślimak winniczek <i>Helix pomatia</i>	Gatunek spotykany na większości gruntów Nadleśnictwa.	PL cz, (4) Czerwona lista IUCN - LC
KRĘGOWCE			
PŁAZY			
1.	Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	Gatunek rzadki. Preferuje wody stojące, okresowo zalewane łąki, głębsze rowy melioracyjne, doły po wydobywaniu piasku i żwiru.	PL ś, (1) DS zał. IV Czerwona lista IUCN - LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
2.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Spotykany głównie na płytkich wodach stojących, szczególnie mocno nasłonecznionych w okresie odbywania godów (IV – VII). Na 1 –	PL ś, (1) DS zał. II i IV Czerwona lista IUCN - LC
3.	Ropucha paskówka <i>Epidalea calamita</i> (<i>Bufo calamita</i>)	Preferuje wilgotne drzewostany w średnim i starszym wieku. Niezbędna obecność, choć niewielkich akwenów o wodzie stojącej, najchętniej niezarybionych.	PL ś, (1) DS zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
4.	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	Gatunek częsty. Preferuje wilgotne drzewostany w średnim i starszym wieku. Niezbędna obecność, choć niewielkich akwenów o wodzie stojącej, najchętniej niezarybionych.	PL cz, (1) DS zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
5.	Ropucha zielona <i>Pseudepidalea viridis</i> (<i>Bufo viridis</i>)	Gatunek częsty. Preferuje wilgotne drzewostany w średnim i starszym wieku. Niezbędna obecność, choć niewielkich akwenów o wodzie stojącej, najchętniej niezarybionych.	ś, (1) zał. IV PL DS Czerwona lista IUCN - LC
6.	Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i>	Wymaga różnorodnych środowisk ślino- i wodnych, zarówno lasy, tereny zewiaste, jak i porośnięte niższą ślinnością. Rozmnaża się w żródłach i zbiornikach wodnych, w tym sztucznych, w oddz.:	PL ś, (1) DS zał. IV Czerwona lista IUCN - LC

7.	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Gatunek rzadki. Spotyka się ją głównie w bezrybnych małych akwenach wód stojących, często śródlęsnych lub częściowo ocienionych drzewami, w oddz.:	ś, (1) PL PCZL - NT zał. II i IV DS Czerwona lista IUCN - LC
8.	Żaba jeziorkowa <i>Pelophylax lessonae</i> (<i>Rana lessonae</i>)	Gatunek preferuje wody stojące i wolno płynące, także na terenach zalesionych.	PL cz, (1), (4) DS zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
9.	Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	Występuje na łąkach, śródlęsnych polanach. Wytrzymała na brak wody.	PL ś, (1) DS zał. IV Czerwona lista IUCN - LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
10.	Żaba śmieszka <i>Pelophylax ridibundus</i> (<i>Rana ridibunda</i>)	Gatunek najczęściej spotykany nad dużymi zbiornikami wodnymi: jeziora, stawy, rozlewiska rzeczne, lecz również w śródlęsnych stawach.	PL cz, (1), (4) DS zał. V Czerwona lista IUCN - LC
11.	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	Gatunek preferuje tereny podmokłe i akweny wód stojących i wolno płynących, również wilgotne i podmokłe lasy.	PL cz, (1) DS zał. V Czerwona lista IUCN - LC
12.	Żaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i> (<i>Rana esculenta</i>)	Preferuje wody stojące i wolno płynące.	PL cz, (1), (4) DS zał. V Czerwona lista IUCN - LC
GADY			
1.	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	Występuje na skraju lasu, przy stawach, w nasłonecznionych miejscach.	PL cz, (1) DS zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
2.	Jaszczurka żyworodna <i>Zootoca vivipara</i>	Występuje w pobliżu torfowisk, na skraju lasu. Zamieszkuje wilgotne siedliska leśne.	PL cz, (1) Czerwona lista IUCN - LC
3.	Padalec zwyczajny <i>Anguis fragilis</i>	Liczny w wilgotnych lasach, przy obrzeżach drzewostanów.	PL cz, (1)
4.	Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i>	Występuje zwykle w sąsiedztwie wód. Ściśle związany z obecnością płazów (pokarm).	PL cz, (1) DS zał. IV Czerwona lista IUCN – LR/LC
5.	Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>	Spotykana na obrzeżach lasów, podmokłych łąkach i polanach leśnych.	PL cz, (1), (4) Czerwona lista IUCN - LC

PTAKI			
1.	Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	Trzcinowiska okolic stawów, bagien i starorzeczy lub w wiklinie nadrzecznych brzegów, PLB220009 .	PL ś (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
2.	Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwaremi: naturalne jeziora, glinianki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska, PLB220009.	PL ś (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
3.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Może występować na terenach leśnych, w sąsiedztwie zbiorników wodnych, PLB220009. Na gruntach N-ctwa wyznaczono strefy ochrony w leśnictwach: Leontynowo, Pieńkowo (obr. Zamrzenica) oraz Branica, Bruchniewo i Brzozowo (obr. Świekatówko).	PL ś, o, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
4.	Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>	Otwarte przestrzenie, łąki, bagna, ugory w dolinach rzecznych, kompleksy roślinności szuwarowej z wysokimi turzycami i torfowiska, PLB220009 .	PL ś*, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
5.	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	Szuwary nadwodne wód płynących i stojących. Żeruje głównie na terenach otwartych, PLB220009 .	PL ś*, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
6.	Błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i>	Otwarte przestrzenie, łąki, bagna, ugory w dolinach rzecznych z niską roślinnością, PLB220009.	PL ś*, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
7.	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	W pobliżu osad, na łąkach i terenach otwartych, PLB220009.	PL ś*, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
8.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Stare drzewostany, raczej w terenach mało uczęszczanych, PLB220009. Na gruntach N-ctwa wyznaczono strefy ochrony w leśnictwach: Bruchniewo i Brzozowo (obr. Świekatówko).	PL ś*, o, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
9.	Bogatka <i>Parus major</i>	Gęsto zarośnięte zbiorniki wodne, niewielkie stawy, a nawet rowy melioracyjne.	PL cz, (2) Czerwona lista IUCN – LC
10.	Brodziczek piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	Kamieniste i piaszczyste brzegi wód, a szczególnie chętnie nieuregulowanych rzek, zakol i strumieni, PLB220009 .	PL ś*, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC

11.	Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	Występuje w pobliżu zbiorników wodnych jezior i stawów rybnych. Widywana na terenie całego Nadleśnictwa, PLB220009.	PL cz, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
12.	Czarnogłówka <i>Poecile montanus</i>	Związana z podmokłymi zadrzewieniami, łożowiskami i zakrzewieniami liściastymi (zwłaszcza łęgowymi) oraz z suchymi, młodymi, niskimi lasami sosnowymi i sosnowo-świerkowymi.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
13.	Cierniówka <i>Curruca communis</i>	Uprawy leśne, kępy niskich krzewów w strefie ekotonu.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
14.	Czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>	Bory sosnowe i świerkowe, lasy mieszane. Częściej spotykana w głębi zwartych kompleksów leśnych niż na ich obrzeżach.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
15.	Cyranka <i>Anas querquedula</i>	Gęsto zarośnięte zbiorniki wodne, niewielkie stawy, a nawet rowy melioracyjne, PLB220009.	PL ś*, (2) Czerwona lista IUCN – LC
16.	Czajka <i>Vanellus vanellus</i>	Wilgotne i podmokłe łąki i pastwiska, zastoiska śródpolne.	PL ś*, (2) Czerwona lista IUCN – LC
17.	Derkacz <i>Crex crex</i>	Podmokłe łąki, pastwiska na wilgotnych glebach, PLB220009.	PL ś*, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
18.	Dudek <i>Upupa epops</i>	Obrzeża dużych lasów sąsiadujące z otwartymi terenami, PLB220009.	PL ś* Czerwona lista IUCN – LC
19.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	Drzewostany powyżej 80 lat, PLB220009.	PL ś*, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
20.	Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>	Drzewostany powyżej 40 lat.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
21.	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	Drzewostany liściaste, zwłaszcza z udziałem dębu, szczególnie powyżej 90 lat, PLB220009.	PL ś*, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
22.	Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>	Skraje drzewostanów liściastych, zadrzewienia w pobliżu osad ludzkich.	PL ś* Czerwona lista IUCN – LC
23.	Dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i>	Rzadkie, stare lasy liściaste i mieszane (rzadziej) oraz ich obrzeża, zwłaszcza preferuje obszary, gdzie obecne są cieki wodne i wody stojące.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

24.	Dzwoniec <i>Chloris chloris</i>	Strefa ekotonu, zadrzewienia śródpolne.	PL – ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
25.	Gawron <i>Corvus frugilegus</i>	Śródpolne zadrzewienia z wysokimi drzewami oraz większe parki miejskie, wiejskie, aleje, łąki, zagajniki, pastwiska, ugory.	PL – ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
26.	Gągoł <i>Bucephala clangula</i>	Zasiedla stare dziuplaste drzewa w pobliżu rzek i zbiorników wodnych, PLB220009 .	PL – ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
27.	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	Uprawy leśne, kępy niskich krzewów w strefie ekotonu, wrzosowiska, PLB220009 .	PL – ś DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
28.	Gągoł <i>Bucephala clangula</i>	Zasiedla stare dziuplaste drzewa najczęściej w strefie leśnej w pobliżu rzek i zbiorników wodnych.	PL – ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
29.	Gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Wilgotne, gęste lasy iglaste i mieszane, bory świerkowe z gęstym poszyciem.	PL – ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
30.	Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Prześwietlone lasy liściaste i mieszane z udziałem grabu lub buka, w pobliżu zbiorników wodnych.	PL – ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
31.	Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>	Niewielkie skupiska krzewów i bujnej roślinności zielnej na terenach półotwartych, zadrzewienia rzeczne, jeziorne o wielowarstwowej strukturze z zaroślami, często kolczaste zakrzaczenia, młode uprawy leśne.	PL – ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
32.	Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>	Drzewostany starszych klas wieku, zwłaszcza wilgotne i podmokłe.	PL – ś, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
33.	Kania czarna <i>Milvus migrans</i>	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk, PLB220009.	PL – ś*, o, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
34.	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk, PLB220009. Na gruntach N-ctwa wyznaczono strefę ochrony w leśnictwie Pieńkowo (obr. Zamrzenica).	PL – ś*, o, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
35.	Kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>	Zadrzewienia, parki, przerzedzone las liściaste i mieszane.	PL – ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

36.	Kobuz Falco subbuteo	Starsze drzewostany, zwłaszcza z gniazdami kruka, w których odbywa lęgi.	PL ś*, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
37.	Kokoszka Gallinula chloropus	Zbiorniki wodne o zróżnicowanej wielkości z gęstą roślinnością podwodną oraz nadwodną, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
38.	Kopciuszek Phoenicurus ochruros	Zabudowania, łąki.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
39.	Kormoran Phalacrocorax carbo	Płytkie zbiorniki wodne, PLB220009.	PL cz Czerwona lista IUCN – LC
40.	Kos Turdus merula	Zadrzewienia i lasy liściaste i mieszane, w borach rzadko.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
41.	Kowalik Sitta europaea	Luźne starodrzewy liściaste i mieszane. Preferuje drzewostany z udziałem gatunków ciężkonasiennych, np. dębu i buka. Unika wnętrza lasów i suchych borów iglastych.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
42.	Krakwa Mareca strepera	Bogato zarośnięte, nizinne zbiorniki stojącej wody o rozległej toni wodnej jak jeziora i stawy, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
43.	Krogulec Accipiter nisus	Głównie młodniki i drągowiny.	PL ś, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
44.	Kropiatka (kureczka nakrapiana) Porzana porzana	Płytkie, gęsto zarośnięte zbiorniki wodne otoczone podmokłymi łąkami, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
45.	Kruk Corvus corax	Drzewostany i zadrzewienia liściaste i iglaste.	PL cz, (2) Czerwona lista IUCN – LC
46.	Kszyk Gallinago gallinago	Podmokłe łąki i zastoiska (również bobrowe), z niewysoką roślinnością zielną, PLB220009.	PL ś, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
47.	Kukułka Cuculus canorus	Zadrzewienia liściaste i mieszane.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
48.	Kulczyk Serinus serinus	Zadrzewienia, aleje śródpolne.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
49.	Kwiczół Turdus pilaris	Lasy łęgowe, olsy, lasy sosnowo-brzozowe i luźne zadrzewienia w rzecznych dolinach.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

50.	Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, zrębów, młodników. Spotkać go można na wrzosowiskach, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
51.	Lerka <i>Lullula arborea</i>	Otwarte tereny (zręby, uprawy) przy ścianie sosnowych, prześwietlonych borów, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
52.	Łabędź czarnodzioby <i>Cygnus columbianus bewickii</i>	Jeziora, mokradła i bagna, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
53.	Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>	Spotykany na polach uprawnych, szczególnie w okresie wiosennym w dolinach rzek. Dość powszechnie obserwowany na przelotach, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
54.	Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>	Akweny wód stojących i płynących, również z niewielkim szuwarem, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
55.	Łozówka <i>Acrocephalus palustris</i>	Gęste zarośla, obrzeża parków, lasów, łąk, brzegi rzek.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
56.	Makolągwa <i>Linaria cannabina</i>	Na obrzeżach lasów liściastych, parki, zadrzewienia.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
57.	Mazurek <i>Passer montanus</i>	Otwarte tereny, zakrzewienia, wrzosowiska.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
58.	Mewa srebrzysta <i>Larus argentatus</i>	Ujścia rzek i wyspy w ich nurcie, duże jeziora, zbiorniki, stawy, PLB220009.	PL cz, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
59.	Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	Zasiedla słoneczne lasy liściaste i mieszane, w dolinach rzek. Preferuje lasy olszowe z domieszką dębów.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
60.	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>	Stare liściaste i mieszane lasy o bogatym podszycie. Wymaga ponad 80–100 letnich drzewostanów, cienistych, próchniejących i z liczną entomofauną, która zapewni mu pokarm. Preferuje miejsca wilgotne i zacienione, np. zalewiska, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
61.	Muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i>	Obrzeża prześwietlonych lasów. Głównie stare, przeredzone drzewostany, zwłaszcza nadrzeczne.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
62.	Muchołówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>	Starsze drzewostany liściaste i iglaste.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

63.	Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>	Zwarte bory iglaste i mieszane (z przewagą drzew iglastych, najlepiej luźno stojących świerków) z licznymi podrostami.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
64.	Myszołów <i>Buteo buteo</i>	Lasy liściaste i mieszane.	PL ś, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
65.	Nur rdzawoszyi <i>Gavia stellata</i>	Jeziora, zbiorniki, stawy hodowlane, na wyspach i brzegach rzek, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
66.	Nurogęs <i>Mergus merganser</i>	Bieżące lub stojące wody o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kęp i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
67.	Ortolan <i>Emberiza hortulana</i>	Zadrzewienia, kępy i pasy drzew przy drogach, skraje większych lasów w otwartym krajobrazie rolniczym, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
68.	Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	Rozległe drzewostany iglaste, bory głównie świerkowe (również sosnowe i mieszane).	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
69.	Pelzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>	Starsze drzewostany liściaste i iglaste.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
70.	Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	Większe akweny wód stojących (ponad 2 ha), z wykształconą roślinnością wodną PLB220009, .	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
71.	Perkoz rdzawoszyi <i>Podiceps grisegena</i>	Płytke, częściowo zarośnięte zbiorniki słodkowodne, starorzecza.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
72.	Perkoz zausznik <i>Podiceps nigricollis</i>	Małe zbiorniki wodne na bagnach oraz płytkie stawy i jeziora o bujnej roślinności zanurzonej i z obszarami roślinności wystającej ponad lustro wody, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
73.	Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	Małe, śródlądowe, zarośnięte zbiorniki wodne, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
74.	Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>	Młodniki i drągowiny, szczególnie w strefie ekotonu na skraju lasu.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
75.	Piegża <i>Currura curruca</i>	Strefa ekotonu, zadrzewienia śródpolne.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

76.	Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	Prześwietlone lasy liściaste i mieszane o umiarkowanej wilgotności z bujnym runem i podszytem, młodniki, doliny rzek. Unika zwartych, jednolitych drzewostanów i dlatego preferuje ich skraje.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
77.	Pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Przerzedzone fragmenty różnorodnych lasów iglastych, mieszanych i liściastych, prześwietlone sośniny, a zwłaszcza wiatrołomy, skraje lasu.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
78.	Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i>	Brzegi czystych potoków i rzek o rwącym nurcie i kamienistych, zarośniętych brzegach oraz piaszczystym lub żwirowym dnie, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
79.	Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>	Sąsiedztwo wód płynących i stojących, w miejscach niepokrytych roślinnością.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
80.	Płaskonos <i>Spatula clypeata</i>	Stawy, jeziora, zalane pola, mokradła i starorzecza.	PL ś*, (2) Czerwona lista IUCN – LC
81.	Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i>	Stojące, gęsto zarośnięte zbiorniki wodne, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – NT
82.	Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>	Wilgotne, nadbrzeżne zarośla, zakrzewione, podmokłe łąki, skraje lasów i parki.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
83.	Poklaskwa <i>Saxicola rubetra</i>	Trwałe użytki zielone (łąki, pastwiska), przesuszane torfowiska.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
84.	Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>	Młodniki i drągowiny, szczególnie w strefie ekotonu na skraju lasu.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
85.	Potrzos <i>Emberiza schoeniclus</i>	Tereny wilgotne i podmokłe – trzcinowiska, turzycowiska, bagna, wilgotne łąki.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
86.	Płomykówka <i>Tyto alba</i>	Osiedla ludzkie, w pobliżu pól i łąk, równiny z zadrzewieniami, wrzosowiska i pola.	PL ś*, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
87.	Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Stare drzewostany w pobliżu terenów otwartych (zbiorniki wodne), PLB220009.	PL ś*, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC

88.	Pójdźka <i>Athene noctua</i>	W pobliżu osiedli ludzkich, w śródpolnych zadrzewieniach, sadach, parkach, alejach, starych zabudowaniach.	PL ś*, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
89.	Pustułka <i>Falco tinnunculus</i>	W pobliżu osiedli ludzkich, zadrzewienia śródpolne.	PL ś*, (2) Czerwona lista IUCN – LC
90.	Puszczyk <i>Strix aluco</i>	Dziuple w starszych lasach liściastych i mieszanych.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
91.	Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>	Lasy liściaste i mieszane, bory, młodniki, skraje lasów, zadrzewienia śródpolne.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
92.	Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	Łęgi, brzegi mniej uczęszczanych, zaniedbanych jezior i rzek, zarosłych trzcinami, krzewami i drzewami.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
93.	Rokitniczka <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Brzegi jezior, stawów hodowlanych, torfowisk, rzek, bagna z gęstą roślinnością.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
94.	Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	Wilgotne cieniste starsze lasy z obfitym podszytem.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
95.	Rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i>	Bagna, nad rzekami, stawami oraz innymi zbiornikami wodnymi o gęstej roślinności, PLB220009.	PL ś*, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
96.	Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	Bogate w roślinność bagna, podmokłe łąki, torfianki, starorzecza z niską roślinnością szuwarową, rozlewiska rzeczne, PLB220009.	PL ś*, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
97.	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	Wybrzeża mórz, zalewy i delty rzek oraz piaszczyste brzegi dużych rzek i jezior. Zasiedla również stawy rybne, zbiorniki, PLB220009.	PL ś*, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
98.	Rybołów <i>Pandion haliaetus</i>	Preferuje skraje starych borów sosnowych, zadrzewione brzegi rzek i jezior oraz różnego typu rozlewiska i mokradła. Lęgnię się na obrzeżach drzewostanów w pobliżu jezior i stawów hodowlanych. Wymogiem jest obecność wysokich sosn o płaskich koronach, dogodnych do założenia gniazda, PLB220009.	PL ś*, o, (1), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
99.	Samotnik <i>Tringa ochropus</i>	Zadrzewione bagna, łęgi, zarośnięte torfowiska, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

100.	Sikora uboga <i>Poecile palustris</i>	Lasy liściaste i mieszane.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
101.	Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>	Piaszczyste i żwirowe brzegi rzek, jezior i stawów, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
102.	Siniak <i>Columba oenas</i>	Lasy liściaste i mieszane z dziuplastymi drzewami. Preferuje stare buczyny i bory ze starymi drzewami, zadrzewienia śródpolne, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
103.	Skowronek polny <i>Alauda arvensis</i>	Pola uprawne, pastwiska, tereny bezleśne.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
104.	Sosnówka <i>Periparus ater</i>	W głębi zwartych starych borów sosnowych i świerkowych, rzadko w lasach liściastych.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
105.	Sowa uszata <i>Asio otus</i>	Lasy, zadrzewienia śródpolne, parki o gęstym zadrzewieniu.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
106.	Sójka <i>Garrulus glandarius</i>	Występuje licznie w lasach liściastych i mieszanych o bogatej strukturze (zwłaszcza z dębami). Unika obszarów bezleśnych i mocno prześwietlonych lasów.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
107.	Sroka <i>Pica pica</i>	Nadrzeczne zarośla, szczególnie kolczaste zakrzewienia głogu, obrzeża lasów i młode drzewostany z domieszką olchy, wierzby, osiki i brzozy. Unika zwartych lasów, rozległych otwartych terenów bez krzewów i drzew.	PL cz, (2) Czerwona lista IUCN – LC
108.	Srokosz <i>Lanius excubitor</i>	Strefa ekotonu, zadrzewienia śródpolne.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
109.	Strumieniówka <i>Locustella fluviatilis</i>	Porośnięte tereny wzdłuż rzek i strumieni z dużą ilością leśnej roślinności zielnej i krzewiastej, nad jeziorami i starorzeczami.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
110.	Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>	Lasy i bory z bujnym podszytem, szczególnie w pobliżu cieków wodnych, terenów podmokłych.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
111.	Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>	Unika zwartych kompleksów leśnych. Lęgnię się na obrzeżach lasów liściastych i mieszanych, nadrzeczne łąki.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

112.	Szlachar (tracz długodzioby) <i>Mergus serrator</i>	zarośnięte wybrzeża rzek, jezior PLB220009, .	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
113.	Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>	Lasy i różne skupiska drzew z dziuplami. Różnorodne środowiska, od wrzosowisk po mokradła.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
114.	Śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	Drzewostany świerkowe, lasy łęgowe, o gęstym podszyciu, w pobliżu otwartych przestrzeni.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
115.	Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>	Uprawy i młodniki, dobrze nasłonecznione, suche drzewostany iglaste bądź mieszane, zadrzewienia śródpolne.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
116.	Świergotek polny <i>Anthus campestris</i>	Tereny dobrze nasłonecznione, suche, piaszczyste, obrzeża borów, zręby i duże uprawy leśne, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
117.	Świerszczak <i>Locustella naevia</i>	Spotykany na większości gruntów Nadleśnictwa, lasy liściaste o gęstym poszyciu, zakrzewione, wilgotne podmokłe łąki.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
118.	Świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Dojrzałe lasy liściaste i mieszane.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
119.	Trzciniak <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Bagienne doliny rzek, obficie zarośnięte jeziora i kompleksy stawów hodowlanych.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
120.	Trzcinniczek <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Jeziora, stawy, ale też mniejsze, zarośnięte zbiorniki wodne, przydrożne rowy i bagna.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
121.	Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	Preferuje stare, świetliste drzewostany liściaste i mieszane, zwłaszcza przylegające do terenów otwartych, np. polan, łąk, pól lub poprzecinane zrębami, rzadziej bory, PLB220009.	PL ś, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
122.	Trznadel zwyczajny <i>Emberiza citrinella</i>	Preferuje miejsca dobrze nasłonecznione, będące mozaiką zadrzewień, krzewów i terenów otwartych, np. obrzeża widnych lasów liściastych i borów. Spotkać go można w pobliżu rzek. Nie występuje też w zwartych drzewostanach.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
123.	Wilga <i>Oriolus oriolus</i>	Drzewostany liściaste i mieszane, zadrzewienia śródpolne.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

124.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Spotykana w lasach z udziałem świerka, często w pobliżu terenów otwartych (zrębów, upraw, bagien). Do gniazdowania często wykorzystuje dziuple dzięcioła czarnego, PLB220009.	PL ś*, o, (2), (3) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
125.	Wodnik <i>Rallus aquaticus</i>	Różnorodne zbiorniki wodne od dużych jezior i bagien po brzegi stawów i starorzeczy, rowy melioracyjne. Wymaga środowisk, w których płytką wodę porasta gęsta roślinność, głównie trzciny, PLB220009.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
126.	Wrona siwa <i>Corvus cornix</i>	Dawniej prawie wyłącznie doliny rzek, obrzeża jezior. Obecnie także obrzeża wszelkich lasów i zadrzewień śródpolnych, otwarte tereny z mozaiką śródpolnych lasów. Nie unika większych drzewostanów, choć lęnie się tylko na ich skraju (w zwartych kompleksach nie występuje).	PL cz, (2) Czerwona lista IUCN – LC
127.	Wróbel <i>Passer domesticus</i>	Otwarte tereny, zakrzewienia, zabudowania ludzkie, parki, sady.	PL ś*, (2) Czerwona lista IUCN – LC
128.	Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	Wilgotne obrzeża świetlistych lasów liściastych oraz mieszanych z dobrze rozwiniętym i niepełnym zwarcie koron drzew. Unika ciernistych krzewów, trzymając się wyłącznie górnych partii krzewów i drzew.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
129.	Zielonka <i>Porzana parva</i>	Zbiorniki z gęstym pasem trzin, sitowia i inną roślinnością bagienną na brzegach wód stojących. Preferuje styk niewielkich obszarów wolnego lustra wody z pasem roślin lub zwałowiska trzciny.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
130.	Zięba <i>Fringilla coelebs</i>	Widne lasy liściaste, mieszane i iglaste, z ubogą warstwą podszytu, zadrzewienia śródpolne.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC
131.	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Drzewostany w najbliższym sąsiedztwie wód płynących, strome piaszczyste brzegi, PLB220009.	PL ś, (2) DP zał. I Czerwona lista IUCN – LC
132.	Zniczek <i>Regulus ignicapilla</i>	Gnieździ się w lasach mieszanych i liściastych, jeżeli tylko posiadają domieszkę świerka. Preferuje obrzeża drzewostanów.	PL ś, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4

133.	<p>Żuraw</p> <p>Grus grus</p>	<p>Wilgotne, zabagnione tereny leśne, zwykle w oddaleniu od siedzib ludzkich; żeruje na łąkach i polach uprawnych, PLB220009.</p>	<p>PL ś, (2)</p> <p>DP zał. I</p> <p>Czerwona lista IUCN –</p> <p>LC</p>
SSAKI			
1.	<p>Badylarka pospolita</p> <p>Micromys minutus</p>	<p>Wilgotne łąki, o wysokiej trawie, gęsto porośnięte brzegi rzek i jezior, zarośla.</p>	<p>PL cz, (1)</p> <p>Czerwona lista IUCN –</p> <p>LC</p>
2.	<p>Bóbr europejski</p> <p>Castor fiber</p>	<p>Ślady działalności widoczne na gruntach Nadleśnictwa w pobliżu cieków wodnych</p>	<p>PL cz, (1)</p> <p>DS zał. II, IV</p> <p>Czerwona lista IUCN –</p> <p>LC</p>
3.	<p>Gacek brunatny (gacek wielkouch) Plecotus auritus</p>	<p>Pozostałości po budowlach poligonowych (bunkry, schrony). Sporadycznie w dziuplach drzew.</p>	<p>PL ś*, (1), (3)</p> <p>Czerwona lista IUCN –</p> <p>LC</p>
4.	<p>Gronostaj</p> <p>Mustela erminea</p>	<p>Lasy przy zbiornikach wodnych i bagnach.</p>	<p>PL cz, (1)</p> <p>Czerwona lista IUCN –</p> <p>LC</p>

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierzchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
5.	<p>Jeż wschodni</p> <p>Erinaceus roumanicus</p>	<p>Obrzeża borów i lasów.</p>	<p>PL cz, (1)</p> <p>Czerwona lista IUCN –</p> <p>LC</p>

6.	Karczownik ziemnowodny <i>Arvicola amphibius</i>	Ochronie podlegają osobniki poza terenem ogrodów, szkółek leśnych, itp. Starorzeczka, bagna, nad wodami.	PL cz, (1) Czerwona lista IUCN — LC
7.	Karlik malutki <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Pozostałości po budowlach poligonowych (bunkry, schrony).	PL ś*, (1), (3) Czerwona lista IUCN — LC
8.	Kret <i>Talpa europaea</i>	Występuje w luźnych drzewostanach, zwłaszcza liściastych.	PL cz, (1) Czerwona lista IUCN — LC
9.	Łasica <i>Mustela nivalis</i>	Lasy i zadrzewienia.	PL cz, (1)
10.	Mopek zachodni <i>Barbastella barbastellus</i>	Występuje na obrzeżach lasów, zwłaszcza w pobliżu wód.	PL ś*, (1), (3) DS Zał. II, IV Czerwona lista IUCN — NT
11.	Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>	Występuje na obrzeżach lasów, zwłaszcza w pobliżu wód.	PL ś*, (1), (3) DS zał. IV Czerwona lista IUCN — LC
12.	Mysz zaroślowa <i>Apodemus sylvaticus</i>	Zarośla na obrzeżach lasów.	PL cz Czerwona lista IUCN — LC
13.	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Dojrzałe lasy z ubogim podszytem, łąki i pastwiska. Pozostałości po budowlach poligonowych (bunkry, schrony).	PL ś*, (1), (3) DS zał. II, IV Czerwona lista IUCN — LC
14.	Nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>	Występuje na obrzeżach lasów, zwłaszcza w pobliżu wód. Pozostałości po budowlach poligonowych (bunkry, schrony).	PL ś*, (1), (3) DS zał. IV Czerwona lista IUCN — LC
15.	Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>	W lasach liściastych i mieszanych.	PL cz, (1) Czerwona lista IUCN — LC
16.	Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i>	Obrzeża podmokłych lasów, wilgotne łąki, kępy na bagnach.	PL cz, (1) Czerwona lista IUCN — LC
17.	Rzęsorek mniejszy <i>Neomys anomalus</i>	Okolice zbiorników wodnych.	PL cz, (1) Czerwona lista IUCN — LC
18.	Rzęsorek rzeczek <i>Neomys fodiens</i>	Nad rzekami i strumieniami o czystym nurcie i żwirowatym dnie.	PL cz, (1) Czerwona lista IUCN — LC
19.	Wiewiórka <i>Sciurus vulgaris</i>	Dziuple w drzewostanach liściastych i mieszanych.	PL cz, (1) Czerwona lista IUCN — LC

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi 1 – Wierchlas 2 – Zamrzenica 3 – Świekatówko	Status ochrony
1	2	3	4
20.	Wilk <i>Canis lupus</i>	Związany z dużymi kompleksami leśnymi. W ostatnich latach coraz częściej obserwowany na terenie Nadleśnictwa.	PL §, o, (1) DS zał. II, IV Czerwona lista IUCN – LC
21.	Wydra <i>Lutra lutra</i>	Na gruntach N-ctwa spotykany w dolinach rzek i w pobliżu zbiorników wodnych, oddz.: –	PL cz, (1) DS zał. II, IV Czerwona lista IUCN – NT

Objaśnienia:

PL – Prawo krajowe (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. Nr 2380); § – gatunek objęty ochroną ścisłą, §* – gatunki zwierząt wymagające ochrony czynnej, cz – gatunek objęty ochroną częściową; o – gatunek wymagający ustalenia strefy ochrony jego ostoi lub stanowiska; (1) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w §6 ust. 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r., (2) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w §6 ust. 3 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r., (3) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 4 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r., (4) – gatunek, którego dotyczy odstępstwo, o którym mowa w §9 pkt 6 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r.;

PCzL / PCzK – Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002) / Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce – (Głowaciński, 2001). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki skrajnie zagrożone, EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone, VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie, NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia, LC – gatunki na razie niezagrożone, DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu, ale bliżej nieokreślonym;

DS – Dyrektywa Siedliskowa – Dyrektywa 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory); Załącznik II – gatunki roślin i zwierząt ważne dla Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony, Załącznik IV – gatunki roślin i zwierząt ważnych dla Wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony;

DP – Dyrektywa Ptasia - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - wcześniej dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa; Załącznik I – gatunki objęte szczególną ochroną;

Czerwona Lista IUCN (IUCN *Red List of Threatened Species*). Version 2013.2. Stosowane skróty kategorii zagrożenia: NT – gatunki bliskie zagrożenia, LC – gatunki najmniejszej troski;

Nazwy łacińskie ptaków podane wg listy awifauny krajowej wg stanu na 31.12.2025.

c) Strefa ochrony

W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.

Strefy ochrony wyznaczane są w celu ochrony miejsc rozrodu zagrożonych ptaków drapieżnych. Obszary te trwale lub okresowo zabezpieczają otoczenie gniazd przed wszelkimi formami działalności ludzkiej. Miejsca ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową wymagają ustalenia takich stref.